

מסורת הש"ס

(א) לפי כן קשה היה... (ב) לקמן נח... קדושין כד... (ג) לפי ט... קדושין כד... (ד) לפי ט... קדושין כד... (ה) וכן מוכח... (ו) וכן מוכח... (ז) וכן מוכח... (ח) וכן מוכח... (ט) וכן מוכח... (י) וכן מוכח...

הגרות הר"ח

(א) גמ' הוא גמ' יהוה... (ב) דלגמית נפשיה... (ג) דלגמית נפשיה... (ד) דלגמית נפשיה... (ה) דלגמית נפשיה... (ו) דלגמית נפשיה... (ז) דלגמית נפשיה... (ח) דלגמית נפשיה... (ט) דלגמית נפשיה... (י) דלגמית נפשיה...

גלוין הש"ס

גמ' אין גמ' יהוה... (ב) דלגמית נפשיה... (ג) דלגמית נפשיה... (ד) דלגמית נפשיה... (ה) דלגמית נפשיה... (ו) דלגמית נפשיה... (ז) דלגמית נפשיה... (ח) דלגמית נפשיה... (ט) דלגמית נפשיה... (י) דלגמית נפשיה...

הגרות הגר"א

[א] גמ' משמיה דרבי... (ב) גמ' משמיה דרבי... (ג) גמ' משמיה דרבי... (ד) גמ' משמיה דרבי... (ה) גמ' משמיה דרבי... (ו) גמ' משמיה דרבי... (ז) גמ' משמיה דרבי... (ח) גמ' משמיה דרבי... (ט) גמ' משמיה דרבי... (י) גמ' משמיה דרבי...

החובל פרק שמיני בבא קמא

צא.

עין משפט
גמ' מצוה

פ"א א מ"י פ"ה מהל'... פ"ב ב מ"י פ"ג מהל'... פ"ג ג מ"י פ"ה מהל'... פ"ד ד מ"י פ"ג מהל'... פ"ה ה מ"י פ"ה מהל'... פ"ו ו מ"י פ"ג מהל'... פ"ז ז מ"י פ"ה מהל'... פ"ח ח מ"י פ"ג מהל'... פ"ט ט מ"י פ"ה מהל'... פ"י י מ"י פ"ג מהל'...

זאת אומרת רידייא עלייה דפרה הוא. מימה ליגנו את השור לגמרי לזקן ולא מקרי יומר עליה דמנה וי"ל דלמא הוא גזונה לגמרי לא היו ממתינין לו עד שיגמלו מן הרדייא כמו שאין ממתינין לגמלו אם היו אומרים הממנו לי עד שאחרים בו מעט ואח"כ תקלקלו: **לא משום דאמר** איהו דאבעית אנפשיה. מימה א"כ אמאי נקט על עינו ועל אזנו אפילו כנגד עינו ואזנו נמי אם אחזו ועוד מניא דתוספתא (פ"ט) הכהו כנגד אזנו ועינו לא יאל כן מורין שנאמר והכה עד שיעשה בו מעשה משמע דעטעט משום גזירת הכתוב היא ולא משום דליציעת אנפשיה:

חמשה דברים אומרים (א) ונותנין לו מיד דפוי ושבת עד שיתרפא. זו היא גירסתא נכונה וקמ"ל שאומרים אותו כמה ראוי לעלות שנתו וספואמו עד שיתרפא ונותנין לו מיד וכן ה' דברים כמו שפי' בקונטרס (א) וכן מוכח דתוספתא (פ"ט) דמני אמדוהו והיה מתנונה והולך אלמא יש אומדן נרפוי: **החובל**

אף כל שיש בו כדי להמית עשרה מפרחים היו פחותין מעשרה מפרחים ונפל לתוכו שור או חמור ומת פטור הוזק בו חייב מאי לאו ממטה למעלה קא חשיב והכי קאמר מטפח ועד עשרה מיתה ליכא נוקין איכא אלמא לנוקין כל דהו שמע מינה אין אומדין לנוקין לא ממעלה למטה קא חשיב והכי קאמר עשרה מיתה איכא פחות מעשרה פורתא נוקין איכא מיתה ליכא ולעולם אימא לך יש אומדן לנוקין וכל מידי ומידי כי היכי דמיתוקה ביה בעינן תא שמע ^א הכהו על עינו וסמאו על אזנו וחירשו עבד יוצא בתן לחירות כנגד עינו ואינו רואה כנגד אזנו ואינו שומע אין עבד יוצא בתן לחירות מאי מעמא לאו משום דבעינן אומדנא ושמע מינה יש אומדנא לנוקין לא משום דאמרינן הוא ^ב דאבעית נפשיה כרתניא ^ג דאמבועית את חבירו פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים כיצד תקע באזנו וחירשו פטור ^ד אחזו ותקע באזנו וחירשו חייב ת"ש ^ה חמשה דברים אומדין אותו ונותנין לו מיד רפוי ושבת עד שיתרפא ^ו אמדוהו והיה מתנונה והולך אין נותנין לו אלא כמו שאמדוהו אמדוהו והבריא נותנין לו כל מה שאמדוהו ש"מ יש אומדן לנוקין למימד גברא כמה ליקצר מיהא כמה מכה כמה לא מקצר לא קא מבועי לן דודאי אמדינן כי קא מבועיא לן למימד חפצא אי עביד האי נוקא או לא מאי ת"ש ^ז שמעון התימני אומר מה אגרף מיוחד שמסור לעדה ולעדים אף כל מיוחד שמסור לעדה ולעדים שמע מינה יש אומדן לנוקין שמע מינה: אמר מר ^ח אמדוהו והבריא נותנין לו כל מה שאמדוהו מסייע ליה לרבא דאמר רבא האי מאן דאמדוהו לכולי יומא ואיתפח לפלגא דיומא וקא עביד עבידתא יחיבין ליה דכולי יומא מן שמיא הוא דרחמי עליה: רקק והגיע בו הרוק והעביר בו: אמר רב פפא ^ט לא שנו אלא בו ^א אבל בבגדו לא וניהוי כי בייש דברבים אמרי במערבא ואו משמיה דרבי יוסי בר אבין זאת אומרת ביישו דברבים פטור מכלום: הכול לפי כבודו [וכו'] איבעיא להו תנא קמא לקולא קאמר או לחומרא קאמר ^ב לקולא קאמר דאיכא עני דלא בעי למשקל כולי האי או דלמא לחומרא קאמר דאיכא עשיר דבעי למיתב ליה טפי תא שמע מדקאמר ר' ^ג עקיבא אפילו עניים שבישראל רואין אותן כאילו הן בני חורין שירדו מנכסיהם שהם בני אברהם יצחק ועקב שמע מינה תנא קמא לקולא קאמר ש"מ: ומעשה באחד שפרע ראש האשה [וכו'] ומי יחיבין זמן והאמר רבי ^ד חנינא ^ה אין נותנין זמן לחבלות כי לא יחיבין ליה זמן לחבלה דחסריה ממונא ^ו אבל לבושת דלא חסריה ממונא יחיבין: שמרה עומדת על פתח חצירה וכו': והתניא אמר לו ר' עקיבא צללת במים אדירים והעלית חרס בידך אדם רשאי לחבל בעצמו אמר רבא לא קשיא כאן בחבלה כאן בבושת והא מתניתין בבושת הוא וקתני

מוסף רש"י

מה בור שיש בו כדי להמית עשרה מפרחים... (א) משנה היא (לעיל כ') אמר החופר גור ואחז המפרץ שית העברה חייב גזיפתא שור ומתהו אם קן למה לאמר כול מה שיש בו כדי להמית... (ב) עשרה מפרחים... (ג) כול אלו פחות מעשרה מפרחים... (ד) אף כל שיש בו כדי להמית עשרה מפרחים... (ה) אמדוהו והיה מתנונה והולך אין נותנין לו אלא כמו שאמדוהו אמדוהו והבריא נותנין לו כל מה שאמדוהו ש"מ יש אומדן לנוקין למימד גברא כמה ליקצר מיהא כמה מכה כמה לא מקצר לא קא מבועי לן דודאי אמדינן כי קא מבועיא לן למימד חפצא אי עביד האי נוקא או לא מאי ת"ש שמעון התימני אומר מה אגרף מיוחד שמסור לעדה ולעדים אף כל מיוחד שמסור לעדה ולעדים שמע מינה יש אומדן לנוקין שמע מינה: אמר מר אמדוהו והבריא נותנין לו כל מה שאמדוהו מסייע ליה לרבא דאמר רבא האי מאן דאמדוהו לכולי יומא ואיתפח לפלגא דיומא וקא עביד עבידתא יחיבין ליה דכולי יומא מן שמיא הוא דרחמי עליה: רקק והגיע בו הרוק והעביר בו: אמר רב פפא לא שנו אלא בו אבל בבגדו לא וניהוי כי בייש דברבים אמרי במערבא ואו משמיה דרבי יוסי בר אבין זאת אומרת ביישו דברבים פטור מכלום: הכול לפי כבודו [וכו'] איבעיא להו תנא קמא לקולא קאמר או לחומרא קאמר לקולא קאמר דאיכא עני דלא בעי למשקל כולי האי או דלמא לחומרא קאמר דאיכא עשיר דבעי למיתב ליה טפי תא שמע מדקאמר ר' עקיבא אפילו עניים שבישראל רואין אותן כאילו הן בני חורין שירדו מנכסיהם שהם בני אברהם יצחק ועקב שמע מינה תנא קמא לקולא קאמר ש"מ: ומעשה באחד שפרע ראש האשה [וכו'] ומי יחיבין זמן והאמר רבי חנינא אין נותנין זמן לחבלות כי לא יחיבין ליה זמן לחבלה דחסריה ממונא אבל לבושת דלא חסריה ממונא יחיבין: שמרה עומדת על פתח חצירה וכו': והתניא אמר לו ר' עקיבא צללת במים אדירים והעלית חרס בידך אדם רשאי לחבל בעצמו אמר רבא לא קשיא כאן בחבלה כאן בבושת והא מתניתין בבושת הוא וקתני